

**«Å snakke med andre om sykepleie gjør at det sitter bedre»:
Medstudentsamarbeid som motivasjon til å lære mer i
sykepleiestudiet**

Kirstin Onshuus & Turid-Irén Jacobsen

Institutt for sykepleievitenskap - Universitetet i Sørøst-Norge

Akseptert versjon av artikkel i:

Klinisk Sygepleje

Utgivers versjon: Onshuus, K., & Jacobsen, T. I. (2020). «Å snakke med andre om sykepleie gjør at det sitter bedre»: Medstudentsamarbeid som motivasjon til å lære mer i sykepleiestudiet. *Klinisk Sygepleje*, 34(02), 110-121. <https://doi.org/10.18261/issn.1903-2285-2020-02-04>

© Universitetsforlaget.

Tittel;

- 0) «Å snakke med andre om sykepleie, gjør at det sitter bedre»
- Medstudentsamarbeid som motivasjon til å lære mer i sykepleiestudiet.

Engelsk tittel;

- 0) «Talking to others about nursing, makes you remember it better »
- Co-student collaboration as motivation to learn more in nursing education.

Forfatter 1: Kirstin Onshuus, sykepleier, universitetslektor, Universitetet i Sørøst-Norge, fakultet for helsevitenskap, Institutt for sykepleievitenskap, campus Drammen, Postboks 235, 3603 Kongsberg. Tlf: +47 97123335. E-post: kirstin.onshuus@usn.no

Forfatter 2: Turid-Irén Jacobsen, sykepleier, førstelektor, Universitetet i Sørøst-Norge, fakultet for helsevitenskap, Institutt for sykepleievitenskap, campus Drammen, Postboks 235, 3603 Kongsberg. E-post: turid.iren.jacobsen@usn.no

Nøkkelord; Læring, Medstudentsamarbeid, Motivasjon, Sykepleierstudenter, Sykepleieutdanning

Antall ord i manuskript: 3698

Antall ord i abstract: 175

Abstract

Background: Motivation can be created through student participation where experiences and learning are shared with co- students. We want nursing students to experience cooperation with other students for inspiration and professional growth. Quality assurance of learning situations in which nursing students cooperate with each other is important.

Purpose: The purpose of the study was to investigate what motivates nursing students learning when collaborating with fellow students.

Method: A questionnaire with closed answer alternatives and statistical analysis. It was possible to elaborate in free text after each question category and related sub-questions have been answered.

Result: Nursing students get great advantages by discussing academic challenges with co-students. Meaningful feedback motivates them to learn more. Others listening to their professional contributions creates active learning and inner motivation.

Conclusion: The teacher's role as leader of educational learning processes is evident, here in a learning activity where the student's own contribution is significant through academic reflection with others at Campus. Being allowed to talk, be listened to and share experiences can create inner motivation and learning for nursing students.

Key words;

Learning, Motivation, Nursing education, Nursing students, Peer collaboration

1) Bakgrunn

Motiverende samarbeid kan være kilde til faglig utvikling for sykepleierstudenter. Samarbeidet kan da knyttes til oppgaveløsning, diskusjoner i klasserommet, faglig refleksjon med medstudenter med og uten lærerveiledning, så vel som uforpliktende pensumrettet studiesamarbeid. Når læringsaktivitetene oppleves som spennende, interessante og meningsfylte, skapes det motivasjon for å lære mer. I følge Båslund (1) er motivasjon og innsats to viktige forutsetninger for å lære. Han påpeker at det er når vi har lyst til å få tak i noe at læringen går som en lek. Derfor anser han motivasjonen som en viktig del av læringsprosessen. Ryan og Deci (2) er opptatt av at samarbeid med andre bidrar til å styrke opplevelsen av kompetanse og fører til styrket motivasjon. Lærere i høyere utdanning skal hjelpe studentene med å gripe fagets eller profesjonens spesialiserte kunnskap og konvensjoner. Læringsaktiviteter som bidrar til motivasjon for læring og inspirasjon til sykepleiefaglig nysgjerrighet tilstrebes ved valg av pedagogiske metoder. Raaheim (3) understreker at læring skjer best når vi har lyst til å lære, samt når vi opplever å bli tatt på alvor av våre samarbeidspartnere. Det kan gjøre læringen meningsfull. Han er opptatt av at underviseren i sin pedagogiske tilrettelegging sørger for at studentene opplever at egeninvolvering og aktivitet skaper bedre læring. Den norske regjering vektlegger at læring er en subjektiv prosess som skjer gjennom aktivitet og refleksjon i møtet mellom studenter og undervisere (4). Læringsaktiviteter kan tilrettelegges slik at studentene gis mulighet til å reflektere over faget sammen. Slike aktiviteter på campus kan bidra til motivasjon for læring og arbeidsglede hos studentene og inspirere til nysgjerrighet for sykepleiefaget. Strategiplan for Universitetet i Sørøst-Norge (5) vektlegger blant annet at studietilbudene skal utvikle medborgere som former en bærekraftig framtid. Samarbeidsevne er derfor i fokus i studietilbud til sykepleierstudentene.

Forskning viser at studentenes motivasjon er fundamentert på at studentene opplever økende kompetanse gjennom tilpassede faglige utfordringer som synliggjør dette. I følge Ryan og Deci (6) er tilhørighet til studiested og faggruppe, hvor studentene erfarer at deres bidrag betyr noe og er verdifullt, sammen med opplevelse av økende kompetanse og autonomi, gode forutsetninger for indre motivasjon. Studentene vil da investere tid og krefter på å studere. Sykepleie er et fag og et yrke som utøves gjennom samhandling med pasienter, pårørende og kollegaer. Hvordan studentene forholder seg til hverandre i faglig samarbeid, vil påvirke den profesjonelle samhandlingen (7). Det danske Uddannelses- og Forskningsministeriet legger føringer for at en utdannet sykepleier selvstendig skal kunne samarbeide tverrprofesjonelt og tverrsektorielt på individ-, gruppe- og samfunnsnivå, både nasjonalt og internasjonalt (8). Den norske regjeringen presiserer at sykepleierstudentene, gjennom bachelorutdanningen, skal lære og være team-arbeidere og kunne samarbeide med pasienter og pårørende, samt med kollegaer, i tverrfaglige team (9). Vi ønsker at bachelorstudenter i sykepleie skal oppleve samarbeid med andre til inspirasjon og vekst. Tidligere studier viser at muligheten til å bli lyttet til og kunne dele erfaringer, skaper indre motivasjon og læring. I en amerikansk studie rapporterer sykepleiestudenter økt læring knyttet til det å diskutere og lytte til medstudenters perspektiver (10). En norsk studie blant sykepleierstudenter, viste at ved læring gjennom deltakelse i refleksjonsgrupper, var relasjonen mellom gruppemedlemmene sentral. Følelsen av tillit og trygghet var i den sammenheng avgjørende. Studentene opplevde at de gjennom samarbeid, lærte en type kunnskap som de ikke så lett kunne tilegne seg gjennom pensumlitteraturen. Samarbeid med medstudenter bidro også til at de ble knyttet sammen i en sosial enhet (11). Mæhre og Vestly (12) er opptatt av at sykepleierstudentene må få opplevelsen av at de blir sett og lyttet til. De påpeker at det er når de blir møtt at det kan skapes rom for læring. I følge Jacobsen og Onshuus (13) anser sykepleierstudenter det som meget viktig at læreren lytter til dem for at de skal få tro på seg selv i studiet. Opplevelsen av

trygghet og tilhørighet forutsettes tilstede, før egen faglig utvikling og kompetanse kan tre fram for studenter. I studien til Nilsen, Røising og Brynhildsen (14) ble refleksjon i gruppe opplevd som meget utbytterikt av studenter i verne- og sykepleierutdanning. Dataene viste at lærers rolle i refleksjonsgruppen ble vurdert som viktig. Disse studentene samarbeidet i situasjoner med studenter fra samme utdanning. Studien viste også at slikt samarbeid skapte trygghet for studentene og fremmet faglige diskusjoner. I en tysk studie bekrefter medisinstudenter at grupperefleksjon medfører faglig utvikling og økt fagkompetanse. Disse studentene vektla også at det er viktig å skape trygghet i samarbeid med medstudenter slik at flere studenter kan åpne seg og la seg engasjere i diskusjoner og refleksjoner som er nyttige for deres faglige utvikling og kompetanse. Studien vektlegger at opplevelsen av trygghet og tillit til hverandre er en forutsetning for denne utviklingen (15). Raaheim (16) påpeker at opplevelsen av tilhørighet er et viktig utgangspunkt for læring. Mangel på sosial og faglig tilhørighet kan ha en negativ innvirkning på motivasjon. Han er opptatt av at det å samarbeide med andre innebærer at vi må stole på andre. Det handler om å finne en balanse mellom å presentere det en selv mener å vite, lytte til andre og slippe til andre med deres bidrag. Raaheim anbefaler studenter å ikke prøve å holde skjult det de ikke forstår, men heller oppsøke muligheter for å formulere dette for et publikum de føler seg fortrolig med og trygg på. Han viser til Wankowski som oppfordrer studenter til å beskrive for andre hva de har problemer med å forstå. Det å møte en interessert lytter, bidrar til å styrke deres identitet. Forberedelsen og selve presentasjonen hjelper studenten til å forstå det de tidligere har slitt med. Wankowski er opptatt av at studentene kan oppleve mestring og erkjennelse gjennom å snu om på rollene som underviser og student. Han beskriver hvordan studenter har funnet tilbake til gleden over å være sammen med og samarbeide med andre. (16, 17, 18).

Motivasjon kan skapes gjennom delaktighet fra studentenes side hvor erfaringer og læring deles med andre.

Denne artikkelen bygger på en studie, gjennomført ved en norsk utdanningsinstitusjon. Målet er å undersøke hva som motiverer sykepleiestudenter til å lære mer når de samarbeider med medstudenter. Resultatene kan anvendes i kvalitetssikring av læresituasjoner hvor sykepleiestudenter samarbeider med hverandre. Artikkelen er aktuell for fagansatte ved bachelorutdanninger i sykepleie, samt sykepleiere i studentenes praksisfelt.

1) Metode

Evalueringsstudien ble gjennomført i 2016 og undersøkte faktorer i utdanningstilbudet som fremmer motivasjon for læring hos sykepleierstudenter. Det anvendes en kvantitativ undersøkelsesmetode, med et strukturert spørreskjema.

Som et forarbeid og del av studien utførte vi et systematisk litteratursøk knyttet til kunnskapsstatus. Det ble søkt i aktuelle databaser relatert til helse, fortrinnsvis sykepleie. Databasene CINAHL, Oria, Idunn, ERIC og SWEMED+ ble benyttet. Nøkkelord som Learning, Motivation, Nursing education, Nursing students og Peer collaboration dannet utgangspunkt for søkeord i de ulike databasene. Litteratursøket resulterte etter gjennomgang, i et utvalg av vitenskapelige artikler og vitenskapelige bokkapitler. Artikkene var både kvalitative og kvantitative og noen var systematiske kunnskapssammenstillinger. Det påpekes at utvalgt litteratur og artikler kun representerer et lite utvalg av eksisterende forskning på området.

2) Utvikling av spørreskjema

Spørreskjemaet ble utviklet for denne studien og inneholder 9 kategorier med tilhørende 57 lukkede delspørsmål. Det måles mengde ved å samle data med faste svaralternativer. Sentrale områder i Ryan & Deci's selvbestemmelsesteori (6), i kombinasjon med Wankowski (16, 18),

la føringer for spørsmål, hvor studentene kunne registrere faktorer som motiverer dem til å lære mer når de samarbeider med medstudenter. Wankowski er opptatt av at studentene lar seg motivere i samarbeid med andre, hvor man deler erfaringer og læring. Eksempler på faktorer som kan oppleves som gode forutsetninger for motivasjon, kan da være tilhørighet og det at de erfarer at deres bidrag overfor medstudenter er verdifullt. Hvert spørsmål har svaralternativer på en skala fra 1-8. Spørsmålene er formulert som utsagn, hvor svaralternativ 1 symboliserer helt enig og 8 helt uenig. Det åpnes opp for kommentarer fra respondentene ved at det gis mulighet til å utdype i form av fritekst, etter at hver spørsmålskategori med tilhørende delspørsmål er besvart. Biografiske variabler kartlegges, som studentenes alder, kjønn, deres tidligere utdanning og hvor langt de har kommet i bachelorstudiet i sykepleie. I denne artikkelen anvendes et begrenset datamateriale fra studien, konsentrert til en av spørreskjemaets 9 kategorier: Sykepleierstudentenes erfaring med hva som motiverer dem til å lære mer når de samarbeider med medstudenter. Valgt kategori har variabler som vist i Tabell 2.

Til kvalitetssikring av spørsmål i forbindelse med utvikling av spørreskjemaet, henvendte vi oss via epost til 15 tilfeldig valgte sykepleiere, som nylig var ferdige med bachelorstudiet. Disse fikk i oppgave å hjelpe oss med å gjøre undersøkelsen mest mulig aktuell. Vi fikk gode tips knyttet til faktorer i utdanningstilbudet på campus som sykepleierne hadde erfart som viktige i forbindelse med motivasjon for læring underveis i studiet. Dette kunne være områder som de mente var betydningsfullt og nødvendig, for at en sykepleierstudent skal bli motivert til studieinnsats og la seg begeistre til å satse for å lære mer innen faget. Som eksempel var flere av sykepleierne opptatt av at vi skulle gi respondentene rom for å registrere sine erfaringer omkring samarbeid med medstudenter og andre. Rådene ble tatt hensyn til i forkant av spørreskjemaets ferdigstilling.

2) Pilotundersøkelse

Det ble gjennomført pilotundersøkelse med 11 sykepleierstudenter fra en annen campus. Disse studentene skulle ikke delta i selve undersøkelsen senere. Deltakerne i pilotstudien rapporterte ikke om uklarheter i selve spørreskjemaet. To av deltakerne varslet oss om mangler i svaralternativer, tilhørende respondentenes registrering av sin utdanning før oppstart av bachelorstudiet i sykepleie. Manglene ble utbedret i dokumentet.

2) Utvalg og rekruttering

Utvalget er bachelorstudenter i sykepleie og omfatter alle bachelorstudenter i heltidsutdanning i sykepleie i alle tre studieår ved daværende Høgskolen i Sørøst-Norge, campus Drammen. Ved undersøkelsestidspunktet var det registrert 498 aktive heltidsstudenter. 401 studenter deltok i studien. Total svarprosent var 80,5.

2) Gjennomføring og forskningsetiske betraktninger

Spørreskjemaet ble delt ut til studentene en dag de var samlet, i hvert årskull. Det ble avsatt 10 minutter for respondentene til registrering, før skjemaene ble samlet inn i forkant av undervisningsstart. Studentene var informert skriftlig om undersøkelsen på forhånd, via studenttillitsvalgte og i høgskolens læringsportal. Det registreres ikke personopplysninger, noe som medfører at prosjektet faller utenfor meldeplikt i forhold til datapersonvern (19). Studien var heller ikke fremleggelsespliktig for Regional komité for medisinsk forskningsetikk. Det er ikke benyttet navneliste i forbindelse med distribusjon av skjemaene. Data er behandlet konfidensielt.

2) Statistisk analyse

Data ble analysert i statistikkprogrammet SPSS, versjon 23. Beskrivende statistikk som mean, median og standardavvik ble anvendt. Fritekstbesvarelsene ble sammenfattet i et tekstdokument.

1)Resultater

Respondentene består av 11,2 % menn og 88,8 % kvinner. Aldersfordelingen varierer fra 18 til 53 år (Tabell 1) og er ikke registrert differensiert. Blant respondentene har 21,2 % høgskole- og/eller universitetsutdanning i forkant av sykepleierstudiet.

Tabell 1. Alders - og kjønnsfordeling av respondentene (n = 401)

<u>Alder:</u>	<u>Menn:</u>	<u>Kvinner</u>
Total	45	356
Alder: 18 - 21	12	155
Alder: 22 – 25	14	116
Alder: 26 – 29	5	27
Alder: 30 – 33	6	27
Alder: 34 – 37	3	12
Alder: 38 – 53	3	12
Ubesvart	2	7

Respondentene ble stilt overfor ulike utsagn som søker å beskrive deres erfaring med hva som motiverer dem til å lære mer når de samarbeider med medstudenter. De ble bedt om å vekte hvert enkelt utsagn på en skala fra 1 (helt enig) til 8 (helt uenig). Resultatene av respondentenes vektlegging presenteres i Tabell 2.

Tabell 2: Sykepleierstudentenes vektlegging av hva som motiverer dem til å lære mer når de samarbeider med medstudenter. n = 401.

Variabler	Mean	SD	Median
Andre lytter til det jeg har å bidra med	2,7	1,8	2
Snakke med andre om det jeg ikke forstår	1,9	1,5	1
Snakke med andre om det jeg forstår	2,2	1,6	2
Meningsfulle kommentarer som andre gir meg	2,1	1,6	2
Tilhørere som er tilstede for å lytte til meg	3,1	2,1	3

Hvert spørsmål har svaralternativ på en skala fra 1-8, hvor 1 = helt enig og 8 = helt uenig

I Tabell 2 kan vi se at å snakke med andre om det de ikke forstår, motiverer i størst grad sykepleierstudentene for å lære mer, når de samarbeider med medstudenter (Mean: 1,9, SD: 1,5). Respondentene har også stort behov for å snakke med andre om det de forstår, (Mean: 2,2 SD: 1,6) Det var aktuelt å undersøke på bakgrunn av Wankowski's oppfordring til studenter om å beskrive for andre både det de opplever seg trygge på og det de har problemer med å forstå (16, 18). Det er verdt å merke seg at svært mange også vektlegger høyt det å få meningsfulle kommentarer som andre gir dem i samarbeidet, for å bli motivert til å lære mer (Mean: 2,1, SD: 1,6). Behov for tilhørere som er tilstede for studentene i refleksjonssammenheng, vektlegges minst, og motiver dermed mindre for læring (Mean: 3,1, SD: 2,1), samtidig som at behovet for at andre lytter til det de har å bidra med, får noe høyere score (Mean: 2,7, SD: 1,8).

Respondentene har erfaring med tilhørere som er tilstede for dem i refleksjonssammenheng, hvor tilhørerne er publikum i klasesammenheng. De har også erfaring med tilhørere i form av enkeltpersoner i en gruppesammenheng, som kan bestå av en lærerveileder og 1-3 medstudenter i faglig samarbeid. Enkelte respondenter benyttet seg av muligheten til å kommentere i form av fritekst. Beskrivelser fra 19 respondenter av hva som motiverer dem til å lære mer, sammenfattes her i eksempler: «*Ved refleksjon med medstudenter ser jeg lettere en sak fra flere sider*». «*Jeg lærer best når jeg må forklare bort det jeg har lært. På den måten blir jeg også mer bevisst på hva jeg ikke kan nok om. Å snakke med andre om sykepleie gjør at det sitter bedre*», «*Refleksjon fungerer best i gruppearbeid. Fremføringer foran klasse lærer jeg svært lite av. Alt fokus går heller på å gi en god fremføring der og da, i stedet for å lære stoffet godt*», «*Jeg har noe å lære andre, og andre kan hjelpe meg å lære*».

1)Diskusjon

Vi vil diskutere hvordan studentene lar seg inspirere i samarbeid med medstudenter på campus.

2)Når andre lytter og kommenterer

Svært mange respondenter rapporterer at meningsfulle kommentarer fra andre motiverer i læringssammenheng (Tabell 2). De synliggjør behov for å ha andre som lytter til dem, mens de har mindre nytte av tilhørere som er tilstede når de reflekterer sammen i en studentgruppe. Tilhørere som begrep er ikke definert i spørreskjemaet. Vi antar at studentene kan forbinde tilhørere med publikum som de presenterer noe for. Publikum kan være lærer og medstudenter, da gjerne personer ut over de faste samarbeidspartnerne. En student kommenterer at «*Fremføringer foran klasse lærer jeg svært lite av. Alt fokus går heller på å gi en god fremføring der og da, i stedet for å lære stoffet godt*». Samtidig viser resultatene

stort behov for å bli lyttet til (Tabell 2). Det er nærliggende å relatere dette til at det å bli tatt på alvor i en trygg sammenheng kan gi grobunn for faglig og personlig vekst hos studentene. I samarbeid med medstudenter vil man kunne bytte på det å lytte til hverandre. Lytting kan hjelpe studentene til å få en detaljert forståelse. I mindre grupper kan det å lytte til andre stimulere studentens fantasi og utfordre til videre tanker omkring aktuelt tema. Det å fortelle andre om disse tankene utfordrer til samsnakk, som igjen kan bedre studentens forståelse ytterligere. I fritekstkommentarene framkommer det at studentene opplever at å snakke sammen om faget gjør at de husker mer. I følge Skår (20) kan sosiale omgivelser stimulere til profesjonell læring, dersom tid og rom til å kunne samarbeide i profesjonelt fellesskap blir vektlagt. Deltakerne må i så fall oppleve gjensidig tillit, trygghet og støtte i samarbeidet. Vi anser faglærer som ansvarlig for å tilrettelegge for tid og rom til slike samarbeid, samt for å hjelpe studentene til å gå i gang med egen læring og se betydningene av samarbeid med andre. Her ser vi at uforpliktende samarbeid med medstudenter kan være en form for profesjonelt fellesskap for sykepleierstudentene i den grad samarbeidet handler om utveksling av fagkunnskap, så vel som det å støtte hverandre mot mestring av studiekraav. Resultater fra en undersøkelse blant sykepleierstudenter i nettbasert utdanning, viste at studentene prioriterte samarbeid med andre, da det fremmet motivasjon, mening og mestring (21). Studentene som har deltatt i vår undersøkelse er oppfordret til uformelt samarbeid med medstudenter i tillegg til det formelle samarbeidet studentene imellom som universitetet organiserer. Dette da studentene har behov for å trene på det å samarbeide i ulike settinger. Som fremtidige sykepleiere er de avhengig av å kunne samarbeide med kollegaer, så vel som med pasienter og pårørende, for kvalitetssikring av sykepleien til den enkelte pasient. Å ha tilhørere som er der for å lytte, vektlegges noe mindre i vår studie (Tabell 2). Imidlertid viser resultatene at mange respondenter faktisk lar seg motivere til å lære mer med tilhørere tilstede. Det at andre kan speile studentenes ytringer i trygge omgivelser, ved å lytte og kommentere tilbake, kan

bidra til vekst. I følge Wankowski kan det å møte en interessert lytter, bidra til å styrke studentenes identitet (18).

2) Jeg har noe å lære andre, og andre kan hjelpe meg å lære

Sykepleierstudentene har stort behov for å snakke med andre om det de forstår (Tabell 2). En student kommenterte: *Jeg lærer best når jeg må forklare bort det jeg har lært. På den måten blir jeg mer bevisst på hva jeg ikke kan nok om.* Resultater fra analysen viser at når sykepleierstudentene snakker med andre om det de ikke forstår, motiveres de mest til å lære mer (Tabell 2). Her ble det registrert kommentarer fra studenter om at refleksjon med andre gjorde det lettere å se en sak fra flere sider. I denne sammenheng må det nevnes at disse studentene har hatt tilbud om oppgaveseminar i naturvitenskapelige emner. Her kan det rettes søkelys mot faginnhold de opplever komplisert og de kan be om veiledning av en studentassistent eller faglærer i tilknytning til elementer de ønsker å forstå bedre. Klemp (22) skriver blant annet om at lærerstudenter har behov for å være speil for hverandre, noe som kan utfordre til kritisk tenkning. Dette ser vi også gjelder for sykepleierstudentene og de anbefales derfor å samarbeide med medstudenter i kollokviégrupper allerede fra studiestart. I en selvvalgt studentgruppe kan samarbeidet oppleves uformelt og trygt. Studentene kan da lettere bytte roller, hvor den enkelte kan forklare til andre noe som oppleves forståelig og neste gang være den som ikke forstår og får hjelp av medstudentene. Wankowski oppfordrer studenter til å beskrive for andre hva de har problemer med å forstå. Han presiserer at forberedelsen og selve presentasjonen hjelper studentene til å forstå det de tidligere har slitt med (18). I en sosiokulturelt perspektiv er samhandling en forutsetning for læring. I følge Dillern og Frøysa (23) er det en utfordring for studentene å planlegge hverdagen slik at de evner, og blir motivert til å delta i studiemiljøet. En studieveileder som kjenner utdannelsens faser og faginnhold, kan veilede studentene i studieplanlegging, så vel som å koble studenter sammen

til inspirerende studiesamarbeid (24, 25). Vogt og Drejer (26) påpeker at mening er sentralt i forbindelse med motivasjon og læring i voksenutdannelse. Det kan for mange studenter være helt nødvendig med samarbeid med andre for å finne mening med det å studere fagets ulike komponenter. I hvilken grad studenten føler sammenheng og forståelse, påvirker engasjement og motivasjon for videre innsats i studiet. Vi ser at læreren kan være nødvendig når studentene trenger hjelp til å se sammenhenger i faget og tydeliggjøre hvordan utdanningens ulike deler peker mot et felles mål. Resultatene viser at studenter erfarer at de lærer av hverandre. Medstudenter kan ofte være rollemodeller for hverandre og det kan være nyttig for studenter å samarbeide med både studenter på samme studienivå og studenter som er kommet lenger enn dem i studiet. En norsk studie blant sykepleierstudenter viser at det ofte kan være trygt og tillitsvekkende for studentene å møte medstudenter til diskusjon og veiledning (27). Denne studien viser også at samarbeid med medstudenter på Campus er inspirerende og motiverer for faglig refleksjon og læring for sykepleierstudentene.

2) Noen refleksjoner over evalueringsstudien

Den benyttede metode er anerkjent i sykepleieforskning til analyse av data, og kan anses som velegnet til å oppnå oversikt og forståelse av studentenes erfaringer med medstudentsamarbeid som motivasjon til å lære mer i sykepleiestudiet. Vi har bestrebet oss på å gjøre framgangsmåten transparent ved nøye å beskrive hvordan vi i forskningsprosessen har gått fram, synliggjort resultatene og dokumentert disse i tabellene og vist uttalelsene fra studentene. Resultatene er gjennomført ved alle studietrinn ved sykepleieutdanningen, hvilket gir et bredt bilde av hva studentene vektlegger som motiverende til å lære mer når de samarbeider med medstudenter. Data som viser hvor langt studenten er i sitt utdanningsløp er ikke analysert. Dette ville gitt et mer nyansert bilde i resultatene, da studentene har ulik erfaring med medstudentsamarbeid avhengig av hvor langt de har kommet i utdanningen Det

undersøkes ikke hva studentene legger i begreper som «tilhørere» og «andre». I etterkant ser vi at det er begrep i spørsmålstillingene som kan oppfattes ulikt for den enkelte student. Dette kunne vært tydeliggjort for respondentene enten i informasjonsskrivet eller i selve spørreskjemaet.

1) Konklusjon og implikasjoner for praksis

Medstudentsamarbeid blant sykepleierstudentene kan foregå på ulike måter på Campus. Motivasjon kan skapes gjennom delaktighet fra studentenes side hvor egne erfaringer og læring deles i grupper. Opplevelsen av trygghet, tilhørighet og opplevelse av sammenheng forutsettes tilstede, slik at egen faglig utvikling og kompetanse synliggjøres for studenten. Lærerens sentrale rolle som trygg leder av pedagogiske læringsprosesser trer tydelig fram, i denne sammenhengen i et fellesskap hvor studentens eget bidrag er betydningsfullt gjennom faglig refleksjon med andre på Campus.

Til sist viser studien at medstudentsamarbeid er en læringsmetode som synes verdifull for studentene. Muligheten til å bli lyttet til og kunne dele erfaringer kan skape indre motivasjon og læring.

Studien viser forhold som gir implikasjoner for kvalitetssikring av læresituasjoner hvor sykepleierstudenter samarbeider med hverandre. Studentens erfaringer antyder at lærerens rolle influerer mye også når studentene samarbeider med hverandre. Ansvar for videreutvikling av kunnskap og fagkompetanse innen undervisning og veiledning av studentene påhviler den faglige ledelsen i undervisningsinstitusjonene, men også den enkelte lærer gjennom egen fagutvikling og pedagogiske kompetanse. Oppmerksomhet på motivasjonsfremmende undervisningsmetoder når sykepleiestudenter samarbeider med

hverandre er sentralt, og antas spesielt utfordret i en tid hvor digitale læringsformer ofte prioriteres.

1)Referanser

1. Båsland H. Innføring i læringsstrategier for ungdom. Kristiansand; Høyskoleforlaget; 2009.
2. Ryan RM, Deci EL. Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemp Ed Psychol* 2000; 25 54-67. doi:
<https://doi.org/10.1006/ceps.1999.1020>
3. Raaheim A. Råd og tips til deg som undervise. Oslo: Gyldendal Akademisk; 2013.
4. Kunnskapsdepartementet. Kultur for kvalitet i høyere utdanning. Meld. St. 16 (2016-2017). Oslo; 2017. (Besøkt 03.april 2019)
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-16-20162017/id2536007/>
5. USN. Strategi 2017 - 2021. Universitetet i Sørøst-Norge; 2017.
6. Ryan RM, Deci EL. Self-determination theory: basic psychological needs in motivation, development and wellness. New York: Guilford Press; 2017.
7. Jacobsen TI. Sykepleierstudenters samarbeid med medstudenter på campus – til inspirasjon eller til besvær? *Nordisk Sykeplejeforskning* 2018; 8(4) 308-318. doi:
<https://doi.org/10.18261/issn.1892-2686-2018-04-06>
8. Uddannelses- og Forskningsministeriet. Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje. København; 2016. (Besøkt 7. mai 2019)
<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=181963>
9. Kunnskapsdepartementet. Forskrift om nasjonal retningslinje for sykepleierutdanning. Oslo; 2019. (Besøkt 02.mars 2019)
<https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/hoyere-utdanning/utvikling-av->

[nasjonale-retningslinjer-for-helse--og-sosialfagutdanningene/nyhetssaker/nasjonale-retningslinjer-for-fase-1-er-vedtatt/id2632780/](https://www.helse-og-sosialfagutdanningene.no/nyhetssaker/nasjonale-retningslinjer-for-fase-1-er-vedtatt/id2632780/)

10. Sandahl S.S. Collaborative testing as a Learning Strategy in Nursing Education: A review of the Literature. *Nurs Educ Perspect* 2009; 3(30) 171-175.
11. Flateland S, Kristiansen A, Sjøderhamn, U. Sykepleierstudenters læring. Læring i praksis gjennom deltakelse i refleksjonsgruppe. *Nordisk Sygeplejeforskning* 2011; 1(1), 5-18.
12. Mæhre KS, Vestly S. Om å være i bevegelse mot en profesjonell fagutøvelse. *Uniped* 2012; 35(1) 62-74.
13. Jacobsen TI, Onshuus K. Sykepleier er hva jeg vil bli – dere hjelper meg på veien! Hvordan kan læreren påvirke sykepleierstudentens tro på seg selv i studiet? *Klin Sygepleje* 2017; 31(4) 287-298. doi: <https://doi.org/10.18261/issn.1903-2285-2017-04-05>
14. Nilsen SR, Røising H, Brynhildsen S. Erfare, skrive, dele, diskutere og lære – om strukturerte, planlagte refleksjonsprosesser og tverrprofesjonelle møteplasser. *Uniped* 2012; 35(2) 54-66.
15. Lutz G, Pankoke, Goldblatt H, Hofmann M, Zupanic M. Enhancing medical students' reflectivity in mentoring groups for professional development – a qualitative analysis. *BMC Med Educ* 2017; 17(122) 1-12. doi: <https://doi.org/10.1186/s12909-017-09y>
16. Raaheim A. Råd og tips til deg som skal studere. Oslo: Gyldendal Akademisk; 2014.
17. Raaheim A. Læring og undervisning. Bergen: Fagbokforlaget; 2011.
18. Raaheim K, Wankowski JA. Man lærer så lenge man har elever. Bergen: Sigma Forlag A/S; 2003.
19. Justis- og beredskapsdepartementet. Lov om behandling av personopplysninger. Oslo; 2018. (Besøkt 28.april 2019) <http://www.lovdatab.no/dokument/NL/lov/2018-06-15-38>

20. Skår R. Læringsprosesser i sykepleieres profesjonsutøvelse. En studie av sykepleieres Læringserfaringer. PhD-avhandling. Universitetet i Bergen; 2010.
21. Lysberg KI, Eggen I, Eriksson G. Gode erfaringer med fleksible studietilbud. Sykepleien 2017; 105(7) 60-63. doi: <https://doi.org/10.4220/Sykepleiens.2017.62477>
22. Klemp T. Refleksjon – hva er det, og hvilken betydning har den i utdanning til profesjonell lærerpraksis? Uniped 2013; 36(1) 42-58. doi: <https://doi.org/10.3402/uniped.v36i1.20957>
23. Dillern G, Frøysa KJ. Dagens høgskole – en smeltedigel. En heterogen studentgruppe med en kompleks hverdag skaper utfordringer. Norsk pedagogisk tidsskrift 2008; 1(92) 4-13.
24. Jacobsen TI, Borg M. Å studere sykepleie – det er jo ikke så enkelt som jeg trodde. Resultater fra en evalueringsstudie av tilbud om studieveiledning ved studiestart for sykepleierstudenter. Klin sygepleje 2011; 25(4) 62–72.
25. Jacobsen TI. Sykepleierstudent og 19 år. Hvordan skal jeg studere? Uniped 2012; 2(35) 67-80.
26. Voigt J, Drejer E. Studieunit for sygeplejerstuderende – nye muligheter for strukturert klinisk undervisning på et hospitalsafsnit. Klin sygepleje 2009; 23(1) 23–31.
27. Jacobsen TI. Studentassistenter i sykepleierutdanningen. Klin Sygepleje 2015; 4(29) 69–73.